F R I F A G B E V E G E L S E

NR.34 2. årgang 10. september 1942.

TIL ALLE FAGORGANISERTE I NORGE!

Idet vi nærmer oss ettårsdagen for mordet på to av våre beste kamerater og den endelige knebling av fagorganisasjonen i landet, forbereder Nasjonal Samling en ny brutal fornærmelse mot hele den norske arbeiderklasse. De skal forsøke å kalle sammen et "Riksting" til den 25. september. På dette tinget skal det møte representanter for alle forbund i landsorganisasjonen som i arbeiderklassens navn skal være med å skape et nytt grunlag for quislingstyret. Hva betyr quislings riksting? I henhold til Nasjonal Samlings program skal et riksting, bygget opp av organisasjoner som omfatter hele folket, danne grunnlaget for hele samfundstyret. Hvis det lykkes for NS å tvinge folket inn i slike organisasjoner som så larvseg representere på Rikstinget, vil tyskerne a nerkjenne dette som et "lovlig" grunnlag for quislingregjeringen. quisling vil da få frie hender til å slutte fred med Tyskland, og i sisste omgang til å mobilisere den norske ungdom til krigstjeneste mot våre allierte. En gang tidligere har quisling søkt å tvinge igjennom en slik utvikling. Det var etter 1.februar i år. Den gangen ble han stoppet først og framst ved lærernes heltemodige motstand. De ville ikke stå som medlemmer av et lærersamband som de visste skulle danne mønster for liknende samband i andre yrker og derved bli et redskap for quislings landsforrederske planer. Med sin egen frihet og sitt levebrød som innsats kastet lærerne seg inn i kampen, og de har siden holdt fronten under store opppfrelser. Siden har en rekke andre grupper av folket meldt seg ut av sine organisasjoner etter hvert som de ble lagt under N S kontroll. Legene står utafor legeforbundet, advokatene meldte seg ut av advokatsambandet, ungdomslegene gikk ut av Norges Ungdomslag, skipsrederne av rederforbundet osv. Denne gangen er det vi - den fagorganiserte arbeiderklassen i N orge - som bærer hovedansvaret for at quislings rikstings plan blir veltet. Det kan vi gjøre ved at alle fagorganiserte i landet sender brev til sine forbund om at deres medlemskap i Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon er opphørt og dermed innstiller enhver videre kontingentbetaling. Skulle kanskje vi være dårligere enn våre lærere, enn prestene, juristene, rederne og alle andre som forlengst har tatt kampen opp? - Vi som står i fagorganisasjonen har ennå større grunn enn de andre til å melde oss ut av våre forbund. Helt siden september 1941 har enhver hederlig nordmann måttet føle det som en skam og en ydmykelse å stå som medlem av en organisasjon som daglig blir tatt til inntekt for Nasjonal Samlings landsforrederske virksomhet. Dobbelt nedverdigende har det vært fordi noen av de usleste fra våre egne rekker har gått i fiendens tjeneste og idag lever høyt på vårt medlemskap og vår kontingent.

Ikke en fordel har vi av fagorganisasjonen etter at den kom under nazistisk ledelse. Måned etter måned er det blitt knappere og knappere med maten, og hele arbeiderklassens helbred og motstandskraft blir systematisk undergravet. Men intet har landsorganisasjonens "kommisariske" leder gjort for å hjelpe. på vanskelighetene.Ikke en ting har de gjort for å skaffe kompensasjon for prisstigningen. Disse håndlangere for N S har tvert imot forpliktet seg til å hindre at det blir reist krav og tatt effektive forholdsregler. Det er derfor de sitter der. Ikke med et ord har de reist seg til protest mot at norske funksjonærer og arbeidere blir "rekvirert" og sendt som slaver rundt i landet på fiendens anlegg. - Dette og meget annet har vi tålt. Men når nå nazistene også vil bruke fagorganisasjonen til å virkeliggjøre quislings planer om et Riksting som skal gi det skinn av at han har storparten av det norske folket bak seg, da flyter begeret over. Ingen norsk arbeider vil rolig se på at han blir gjort til redskap for quislings politikk. Det skal både NS, tyskerne og hele den frie verden vite.

Vi forlater organisasjonen nå for å samles igjen når dagen kommer i en

F R I F A G B E V E G E L S E

LØRDAG 12. SEPTEMBER

og de nærmeste dager fremover må alle fagorganiserte kvinner og menn sende inn skriftlig utmeldelse til sitt forbund. Hvis du ikke skriver brevet egenhendig, så benytt det formular som er vedheftet sisste side.

- V -

KAMERAT!

Det Norges Arbeidssamband som quisling har søkt etablert helt siden fagorganisasjonen ble kneblet for ett år sia, var ment å danne grunnlaget for et riksting, som skulle legalisere quislingstyret og overfor tyskerne gi skinn av at "ministerpresidenten" ha dde folkerepresentasjon å støtte seg til. Når alle planer om gjennomføring av Arbeidsambandet etter hvert har måttet skrinlegges, så skyldes det den ubrutte motstand dette nye kneblingsforsøket støtte på. Lærerne gikk i spissen og viste eksemplet ved sin heroiske kamp, som nokk krevet tunge ofre av dem, men som for allti førte til at nazistenes lærersamband ble et tomt skall uten tilsluttning. Siden har den ene gruppe etter den annen fulgt lærernes eksempel og forpurret quislings sambandsplaner. Den stemning som kom til uttrykk hos de fagorganiserte arbeidere var også slik at nazistene ikke våget sette Arbeidsambandet ut i livet 1.mai og senere 1. september som planen gikk ut på.

Når quisling allikevel nå vil sammenkoble et "riksting" til 25 september, så er det et nytt forsøk på overrumplimg. I sin isolerte nødstilstand setter han alt inn på å skaffe seg et "lovlig" styre, Derfor har han foreløpig oppgitt Arbeidsambandet og lar istedet den kneblede fagorganisasjon "oppnevne" såkalte representanter for arbeiderne.

Dermed er vi også nådd til et avgjørende vendepunkt i vår kamp. Vi har sia september 1941 bekjempet den nazistiske fagorganisasjon. Alle problemer som har meldt seg på arbeidsplassene, har vært søkt løst utenom forbund og landsorganisasjon i direkte forhendlinger med arbeidsgiverne. De nazistiske ledere i fagorganisasjonen har vært isolerte, fagforeningsmøter har ikke kunnet holdes på grunn av manglende tillsluttning og valg på nye tillitsmenn er fullstendig opphørt. Men om arbeiderne i realiteten har vendt organisasjonen ryggen så har de dog måttet bære den ydmygelse å betale kontingent å således opprettholde et formelt medlemskap i den prostituerte fagorganisasjon. Denne ydmykelse har de fagorganiserte hittil båret, men når den samme fagorganisasjon nå i arbeiderklassens navn - ska l sende representanter til quislings "riksting", så er en nådd vegs ende. Alldri vil norske arbeidere gå med på å gi det skinn av at de står bak quislings landsforrederske politikk. Mannjevnt og i sluttet tropp forlater vi nå organisasjonen og fortsetter vår frigjøringsstrid med de midler som står til vår rådighet.

Når arbeiderne nå går til denne alvorlige aksjon, hvis praktiske gjennomføring vi redegjør for i vårt opprop og i det utmeldelsesformular som er vedheftet idag, må en samtidig nytte høve til å rydde opp med tvilsomme elementer på arbeidsplassene. Heldigvis har vår kamp kunnet føres samlet og med nesten 100% tillsluttning. Men enkelte usikre og vinglete har det selvsagt vært, uten at det hittil har vært så lett å avsløre dem. Nå er imidlertid stillingen gitt. Den som nå svikter og fortsatt blir stående i organisasjonen, blir av sine arbeidskamerater betraktet som værre enn en streikbryter. Ingen utflukter eller unnskyldninger vil kunne dekke over et slikt forrederi. Og arbeiderne vil selv sørge for at den nødvendige kontroll blir iverksatt på alle arbeidsplasser.

I et helt år har vi måttet tåle nazipampene og overløpernes herjinger og ødeleggelser av vår gamle kamporganisasjon. Vi har tause måttet se på at det våpen vi smidde for å verne om våre interesser, ble rettet mot oss selv. Vi måtte til og med under trussler om Gestapo, konsentrasjonsleire og standrett betale for forredernes forbrytelser. Nå, da den alvorlige avgjørelse er falt, kan den norske arbeiderklasse igjen stolt rette ryggen. I bevistheten om at vi samlet og motig vil møte alle de anslag vi vet vil bli rettet mot oss, går vi styrket inn i kampen for en fri, levende og handlekraftig fagorganisasjon.

- V -

NYTT NAZIKUPP FORBEREDES.

Som vi har redegjort for i det opprop som er inntatt idag og i de redaksjonelle betraktninger, forberedes quisling og NS et nytt forrettningsmessig kupp. I en skrivelse fra Innenriksdepartementet til "minister" Blehr datert 10.august 1942, heter det:

"Rikstinget.

Etter Nasjonal Samlings program post 2 skal kultur- og næringslivet organiseres i selvstyrte legaliserte yrkeslaug. På grunnlag av yrkeslaugene organiseres et riksting eller storting. Både arbeidsgiverne og arbeidstakerne skal sitte i rikstinget. Representasjon må for arbeidstakernes vedkommende i noen utstrekning utpekes gjennom fagorganisasjonen".....,"hvis det lar seg gjøre, vil rikstinget bli søkt organisert og kalt sammen til 25. september 1942. En forutsettning herfor er at hovedernæringsgruppene blir organisert i aller nærmeste framtid....."

Der pekes videre på at flg. hovedernæringer skal være "representert" på rikstinget: Landbruk, skogbruk, industri, håndverk, fiske-og fangst, skipsfart, transport, omsettning, turistnæring, bankvirksomhet, forsikringsvirksomhet, husyrke, offentlig tjeneste og frie yrker. Representantene skal så bringes i forslag av vedkommende organisasjon i den utstrekkning disse ligger i hendene på N S (slik som fagorganisasjonen) og godkjennes av Innenriksdepartementet. Det heter i forbinnelse med dette tilslutt i skrivet:

"jeg tillater meg å be om forslag til representanter. Det bes samtidig opplyst hvem som har oppnevnt dem og hvem det er som har brakt dem i forslag overfor den oppnevnende. Arbeidstakernes representanter bør tas ut i samarbeid med landslederen for fagorganisasjonen.

Det er nødvendig at svar er kommet hit innen 25.august 1942, hvis rikstinget skal kunne organiseres innen den foreløpig satte frist.

Oslo, den 10.august 1942.
Heil og Sæl
For departementets sjef
Th. Da hl(sign)
Haslo.

- V -

I ET SENERE SKRIV

fra Innenriksdepartementet til NS ombudsmann for næringslivet, Alf Wihst, datert 20.august heter det bl.a.:

"Riksting.

Vedlagt sendes gjenpart av mitt brev til minister Prytz idag. Jeg finner etter omstendighetene den av Dem nevnte løsning tilfredstillende, nemlig:

a)For de næringsforbunds vedkommende hvor ledelsen allerede ligger i hendene på pålitelige folk, framkommer opphevnelse av representanter fra næringsorganisasjonene.

b)For de andre næringsforbunds vedkommende framkommer forslag fra de personer som vi allerede nå må gå ut fra vil komme til å stå i spissen for vedkommende næringsforbund med underliggende organisasjoner, såsnart dette er ferdigorganisert. Forutsettningen er at organiseringen avsluttes i løpet av første halvpart av september måned, slik at den formelle oppnevning kan skje i god tid for tinget trer sammen.

For fiskernes vedkommende er det såvidt jeg forstår ikke noen annen utvei enn at representantene for fiskerinæringer(med tilknyttede deler av handelsnæringen)oppnevnes av Ministerpresidenten etter forslag utarbeidet i samarbeid mellom Dem og minister Blehr. En får da åpent vedkjenne seg at dette er gjort for dette første konstituerende rikstings vedkommende fordi fiskeriene ikke ennå har kunnet nyorganiseres, men at det selvfølgelig også her er meningen at næringsforbundets folk selv skal oppnevne når organiseringen er gjennomført. Forutsettningen må da være at de øvrige næringer er brakt i orden."

HELE DENNE KOMEDIE

må altså settes i scene for å stive opp quislings og Nasjonal Samlings sviktende posisjon. De må for enhver pris skaffe seg et synlig uttrykk for at de har en slags folkerepresentasjon bak seg - koste hva det koste vil. Og så

oppnår de istedet på nytt å dokumentere hvor få de er og hvor isolert de er fra det norske folk. Arbeiderne vil sørge for ved 100% utmelding av fagorganisasjonen den 12-september at komedien med risktinget blir en veritabel farse.

- V -

DE KOMMUNALE FUNKSJONÆRER I OSLO

vil, etter det vi har fått kjenskap til, pånytt bli innkalt til politiske propagandamøter arrangert av NS. På samme måte som arbeiderne blokkerer alle bedriftsmøter som nazistene arrangerer, må også de kommunale tjenestemenn holde seg vekk fra disse møter. Det besste våpen den norske fronten har i kampen mot forrederne, er isoleringen. Enten de planlagte møter holdes i aftenter utafor kontortiden, så la de nazistiske brølaper stå der i tomme lokaler. Det foreligger ingen forordning som påbyr frammøte til politiske forestillinger av noen art. Tvert imot. En av de framste NS-folk, "minister" Blehr, har i et offentlig rundskriv til ordføremen i Oslo og Akershus fylke uttrykkelig advart mot tvang i denne forbinnelse.

- V -

FLOTT DEMONSTRASJON PÅ AKER MEK. VERKSTED.

Tirsdag, 24.august var det tillyst bedriftsmøte på Akers mek.verksted med foredrag av "minister"Lippestad. Det møtte imidlertid ikke fram en eneste man av bedriftens 1.900 arbeidere utenom tillitsmennene, som var nødt til å møte, og herr. Lippestad måtte dra sin kos igjen med uforrettet sak. Arbeiderne hadde ganske enkelt stukket seg vekk. - Slik skal det være.

- V -

EN HILSEN FRA GRINI.

En av våre medarbeidere har mottat et brev fra en kamerat som har sittet på Grini nå i lengere tid. Vi har fått høve til å gjengi endel av det:

"Gode venn"

Livet går sin gang her på G. På mange måter har jeg merket at du og mine andre kamerater har tenkt på meg i denne tiden gjennom de pakker jeg har fått og på annen måte også. Det er intet som gjør oppholdet lettere enn nettopp det at en vet at dere som ennå har opphold utafor fengslets murer tenker på oss som må friste skjebnen i konsentrasjon og tyske fengsler. Den første måned var jeg i en straffekollonne. Du kan tro det var jækli. I hardt arbeid fra klokka 7-19. Vi tørna ut kl-6.30, oppstilling og så springmarsj til arbeidsfeltet. Her var det å arbeide i grøftegraving i blåleire, under stadig militæroppsyn og kommando. Rettet en ryggen et øyeblikk, så brølte vakten:"Tempo-tempo. Loss-loss." Jeg har opptil 10 vandblemmer på hver hand. Om natta grodde de, men om morran sprakk de opp igjen. Besøk på W.C. skjer løpende, etter først å ha fått vaktens tillatelse. Men det gikk det også. Forunderlig hvilken tilpassningsevne et menneske i grunnen har. Grini bygges nå ut for å gi plass til 3.000 nye mann. For øyeblikket er det konsentrert omlag 1.000 mannlige og vel 100 kvinnelige politiske fanger. Her er samlet borgere fra alle samfunnslag. Fra dødsdømte til nazister. Sisstnevnte sitter for opplagte kjeltringstreker. Unge og gamle. Den yngste er 16 år, den eldste henimot 70. Alle yrker er representert. Det kommer også fram i Grinimarsjen som fangene har laget:

Norges stolte sønner
fiskere, arbeidere og bønder,
leger, proffesorer,
redere, lektorer,
høg og lav fra rikmannshus og gamle rønner.
Alle har de samme seige gamle sagastamme.
Med det samme blod,
den samme tro,
den samme lyse sikre tro.
Her er vi n o r d m e n n med fangenommer på.
Ingen er stormenn, men heller ingen små.
H øge og lave,
selv de med møve,
unge og sprettne og gamle og grå.

Refreng:
Alle stemmer i
samme melodi.
Grini"sanatorie"
farger med sin glorie
vår historie.
Syng for N orges land,
syng med alle mann.
For vår frihet
for vår rett.
For vårt sunde folkevett.
For rettferdighet.

Ja, det var altså sangen.
Ellers er det uvissheten som plager oss mest. Rømme kan det ikke bli tale om. For hver rømling vil tyskerne skyte 10 mann til gjengjeld.
Ett kan ikke tyskerne ta fra oss, nemlig troen på at vi igjen - om ikke så lenge skal få tilbake vår frihet og norske borgerrett."

- V -

PÅ TVANGSARBEID.
Vi har tidligere nevnt a t Odd Nansen og en rekke offiserer va r blant de 450 fenger fra Grini som ble sendt nordover på tva ngsarbeid. Av andre som ble sendt kan vi nevne maleren Per Krogh og redaktør Olav Larsen.

- V -

RIKSMEGLINGSMANN CLAUSEN ARRESTERT PÅ NYTT.
Som en vil huske ble riksmeglingsmann Clausen arrestert som gissel i vår. Under transporten til konsentrasjonsleiren pådro han seg imidlertid dobbeltsidig lungebetendelse og kom på sykehus. N å er herr Clausen arrestert på nytt, denne gang av det tyske sikkerhetspoliti.
Han er sendt til tysk fengsel i Oslo.

- V -

UNIVERSITETET I BRESSEL
er nå stengt for godt etter at virksomheten har vært innstillet i lengere tid, fordi proffesorene ikke har villet bøye seg for tyskernes krav om nazifisering. Bygningene skal disponeres til "annet formål" og de oppsetsige proffesorer skal "anvenedes til nyttig arbeid".

- V -

EN MORDERISK FYLKESMANN
"Innenriksdepartementet" holder for tiden på med en utredning om innføring av de "nye tider" på sinnsykevesenets område her i landet. Således er det meningen å inndra statsbidraget til sinnsykepleien. Årsaken er den at vi snart ikke har sinnsykeanstalter til disposisjon lenger, idet tyskerne har rekvirert anstaltens bygninger. De sinnsyke er satt i privat pleie. I flukt med "ingredienser" av sinnsykevesenet kom fylkesmann B. Jacobsen i Østfold i et intervju i lokalpressen fra m med et for nazistisk mentalitet karakteristisk forslag. Han foreslår å ta de håpløst sinnsykes liv. Og han legger til: "Men til dette er muligens vår tid ennå for vek". Ja, ennå! Men nazistene forstår i sannhet å herde oss. Det kan konstateres at vi var nåd det standpunkt herr. Jacobsen ønsker på den tid vi skal til å gjøre opp med ham og hans fellesmen i landet. De burde bare vente over at det er en almindelig mening blant folk at en stor del av de ledende innen hans "parti" tilhører nettopp den nevnte kategorie av håpløst sinnsyke som herr. Jacobsen vil til livs.

- V -

FOLKEHINDERER KIELLAND
og to fullmektiger er arrestert på Lillehammer. Videre kan opplyses at dr. theol. Kr. Scheldrup er arrestert.

- V -

FRU PROFFESOR LINDVIK
som eier en gård i Stor Elvdal er for et tidsrom av 2 år forvist fra Hedmark fylke, angivelig for å ha spredt ondsinnede rykter om N S i bygda.

- V -

ARKITEKTKONKURANSEN
til ny Østbanestasjon som ble utskrevet i vår er avlyst i stillhet. Ingen har meldt seg til konkuransen.

- V -

FLYPLASSEN PÅ GARDEMOEN
skal ytterligere utvides. 42 småbrukere omkring har fått beskje om å holde seg klar til å flytte innen en uke.

- V -

TERBOVENS LOKKEMAT.
De norske arbeidere har sett og lært mye av de nazistiske metodene. For å gjennomføre sine planer har tyskerne tatt i bruk alle midler fra den blodigste terror til de tåpeligste innsmigringsforsøk. Men alt har vært like forgjeves. De norske arbeidere holder seg allti til realiteter. Og virkeligheten har vist at all tysk sva da om sosial rettferdighet har medført at arbeidernes levestandard stadig er sunket til den nå har nådd sultestadiet.
For noen dager sia forsøkte Reickskommisar Terboven en ny gest overfor arbeiderne. Der skulle nå utstedes a rbeidskort som "gir garanti for at varene blir fordelt på et sosialt sett rettferdig måte. Det tillater desuten at bestemte yrkesgrupper får skstra tildeling av levnets-og nytelsesmidler. De varer som det vil bli gitt ekstra tildeling av, er følgende:kjøtt, grønnsaker, fett, brød, alkohol og tobakk. Det er truffet nøyaktige bestemmelser om hvilke yrkesgrupper det er som skal få en slik ekstra tildeling. En meddelelse herom vil bli offentliggjort med det første."
Allerede i november ifjor ga Terboven denne forordning at der skulle gis ekstratildeling av matvarer til kroppsarbeidere. Den oppskrytte raskhet hvormed den nazistiske administrasjon arbeider, har altså i dette tilfelle latt noe tilbake å ønske. Og heller ikke nå kan det offentliggjøres "nøyaktige bestemmelser om hvilke yrkesgrupper det er som skal få en slik ekstra tildeling". Det tør nokk hende at arbeiderne må vente nokså lenge på denne ekstratildeling. Terbovens hensikt er nemlig ikke å stoppe den underernæring som i særlig grad har rammet arbeidsfolket og småkårshjemmene. Forordningen er ment som lokkemat for å skaffe arbeidskraft til de tyske anleggene og befestningsarbeider. På tross av tvangsutskrivingen og offentlig og privat hverving, så lider tyskerne under skrikende mangel på arbeidskraft. Meningen er derfor nå å promiere de som arbeider for tyskerne med ekstra matrasjoner for derved å lokke flere til ettersom nøden sprer seg.
Herr Terbovens forordning har sikkert også en annen hensikt. I den fortvilede situasjon hans dra bant quisling befinner seg nå under forsøket på å lage et "riksting", gjelder det å nytte alle midler for å holde arbeidsfolket i ro. Vel vitende om at ka mpen for å skaffe den daglige matbiten er en bitter realitet for hvert eneste arbeidshjem i landet, søker han med sine fete løfter å forespeile at det nå skal bli bedre. Eller som det så smukt heter i en redaksjonell artikkel i Aftenposten:
"Vi begår ingen indiskresjon ved å rope at reichskommisar Terboven personlig med glødende interesse vil dra omsorg for at dette fortrinlige og rettferdige system i praksis svarer til hensikten".
Vi er imidlertid bange for at herr Terboven neppe vil nå sine hensikter. Istedet for å la seg hverve til tysk krigsarbeid, vil arbeiderne i stigende grad undra seg dette folkerettslige inngrep. Istedenfor å falle til ro og la quisling gjennomføre sine rikstingplaner, tar den samlede arbeiderklasse idag kampen opp, og legger den nazistiske fagorganisasjon øde. Arbeidernes reaksjon på herr Terbovens lokkemat er nå allti kamp på liv og død for et fritt N orge og dermed en

F R I F A G B E V E G E L S E